

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 23. szám.

Junius hó 9.

„Valószínű, hogy a háboru nem lesz hosszú!”

Teleki Pál gróf miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozata arról, hogy izgalmakra semmi ok sincs nálunk

Teleki Pál gróf miniszterelnök május 31-én a sajtó számára az alábbi nyilatkozatot tette:

— Pár napig gyengélkedtem s már újra izgalmak keletkeztek. Pedig egyrészt igazán nincs semmi ok különleges izgalmakra, másrészt azonban mégis olyan idöket él Európa és vele mi is, hogy izgalmat kelteni és fűteni vétkes dolog. Izgalmakra semmi ok nincs. *A szénánk rendben van.* A nemzetnek meg lehet az az öntudata, hogy husz év alatt a semmiből nagyon sokat épített újra. Sikertült Magyarország tekintélyét növelni.

Elismert részünk volt abban, hogy német és olasz barátainkat erőnkhez mérten segítetük a balkáni és dunai béke eddig való megőrzésében

és fenntartásában önfegyelmünk és nyugalomunk által.

— Az természetes, hogy amikor ilyen óriási háboru rázza meg Európát, akkor minden ország kivétel nélkül aggódva figyel és elővigyázati rendszabályokat is tesz. Hogy mi nem lehattünk az egyedüliek, akik ilyen rendszabályokat nem foganatosítanak, ezt — mint megnyugvással látom — a külföld is mindent megértette és itthon is megértették és tökéletesen méltányolták a hazafias kötelezettségeket. A kormány és a hadvezetés pedig gondoskodik, hogy az aratás és egyéb mezőgazdasági munkáink rendben és idejében folytattassanak le.

— Ami pedig hazánk és népünk jövőjét és belső helyzetünket illeti, egy nagy aggodalmat látok most foszlóban. Az egész világ a múlt hónapig a háboru hosszú, sőt igen hosszú évekre terjedő időtartamára számított, az 1914—1918-as háboru tanulságai szerint.

A németeknek talán sokakat — barátot, ellenséget — meglepő, biztos és nagy győzelmei sokkal valószínűbbé tették azt, hogy a háboru nem lesz olyan hosszú, sőt talán vára-

kozáson felül rövid tartalma lesz.

Azért mondom, hogy egy nagy aggodalom van ezzel foszlóban, mert minden kis nemzetnek, illetve országnak *nagyon nehéz lett volna vagy lenne egy hosszú évekig tartó háborut, akár mint nem-résztvevőnek, vagy semlegesnek is gazdaságilag kibírnia.* Ez különösen áll reánk, akik éppen csak hogy újra felépítettük országunkat a husz év előtti nyomorúságból és legutóbb minden erőfeszítésünket befektettük hadseregünk felszerelésébe. Hosszu háboru a felépítés munkáját, amelyet nemcsak folytatni, de *gazdasági és szociális téren egyaránt erős lendülettel kell és lehetne is fejleszteni,* akadályozta, lassította és kitolta volna.

— Ma az a meggyőződésem, hogy Európa államai nem néznek az elé, hogy hosszú esztendőig háborus készültséget tartsanak fenn és így *reánk is hamarabb ránkivrad a polgári munkának áldásos szaka,* amelyben gyors-ütemű, erőteljes gazdasági munkát kell végeznünk és végezhetünk is és amelyben ezen munka ál-

Csáky István gróf szerint a Dunavidék békéje jobban biztosítva van, mint valaha

Csáky István gróf külügyminiszter legutóbbi rendkívül érdekes cikket írt „*Béke Kelet Európában*” címmel.

Cikkében rámutat arra, hogy Magyarország a Dunavidékkel egyetemben alkotórésze Európának és osztózik e földrész jó vagy balsorsában. *Az európai viharban az ország példás nyugalommal viselkedett,* pedig annak felleget nem is egyszer hazánk ege fölé látszottak tornyosulni. Bár közvetlen veszély eddig nem fenyegetett, úgy látszik, hogy

a Dunavidék és a Balkán békéje 1940 nyarának kezdetén jobban biztosítva van, mint valaha

és ezt a biztonságot belülről aligha lehet megbontani. Ha történnek is kísérletek arra, hogy Európa e ré-

tal is

minden szükséges intézkedéssel a társadalmi, szociális állapotokat megjavíthatjuk és végleg kiemelhetjük népünket abból a nehéz sorsból, amelyben eddig volt és van.

Ma már az átmenetgazdasági és tervgazdasági problémákkal foglalkozunk, ezeknek intézményeit szervezzük.

— Most már komollyá válik az a remény, hogy *rövidesen felszabadulnak jövedelmeink a szociális és nemzetépítési feladatok fejlesztésére.* Ebbe a munkába kell most a nemzetet beszervezni. Amint a nemzet a hadseregét gyors ütemben, boldogult Darányi Kálmán által győri beszédében előrelátott idöknök egynegyedrése alatt fel tudta állítani és szerelni, épp úgy meg vagyok győződve, hogy a *békemunkát, amely bőségesebb termelést, gazdagodásunkat és ezzel az egész magyar nép, de különösen a dolgozók ezreinek jólétét emelni fogja, ilyen gyors tempóban meg fogja tudni csinálni.* Ugyanennek a tempónak polgári térre való áthelyezéséről van tehát szó és azoknak az eszközöknek, amelyek eddig az egyik célt szolgálták, a másikra való beállításáról.

— Az állam a maga köteletségét úgy, mint a hadsereg felszerelésével, ezen a téren is meg fogja tenni. *De itt, már polgári munkában, nagy szerep vár az állam mellett a társadalomra is, amit minden társadalmi egyesületben hangoztatok azért, hogy ébresszek.*

szének békéjét megzavarják, ezek nem mások, mint olyan kívülről jövő törekvések, amelyek aggodalomra nem adhatnak okot.

Ma minden lehetőséggel számolni kell. Lehetséges, hogy Európának a háborutól eddig megkimélt e részében lövések fognak eldőrdülni: mindezt azonban nyugalommal kell szemlélni, mert

bizonyosra vehető, hogy a békének várakozás ellenére való megrendülése nem fog a Kárpátok medencéjére kiterjedni, a Kárpátok gerincét nem fogja átlépni.

A Dunavidék és a Balkán békéjének egyik legfontosabb záloga az az érdekközösség, amely a *német birodalom, Olaszország és Magyarország*

között fennáll. Mindamellert ilyen érdekközösségek is csak viszonylagos módon biztosítják a béke fennmaradását, *hatékonyvá válásukhoz nagymértékben járul hozzá a magyar hadsereg ereje.*

A multban végrehajott próbamozgósítások vagy egyes hadtestek hadilétszámra emelése, az e közben végrehajtott gyakorlatok, a kiképzésre vagy átképzésre behívott legénység magatartása és szelleme mutatják, hogy *hadseregünk a magyar nemzet legértékesebb része.* Erejénél fogva keze a békének, mert csak a gyengébb és habozó, védelmi eszközöktől megfosztott államok, mint azt egyes példák mutatják, hívják ki magukkal szemben az összeütközésbe való bevonást, míg az elszántak, a céltudatosak és erősek oszlopai a békének.

Az öntudatos és biztos kézzel vezetett hadsereg a kis- és középállamok között fontos tényezőjévé vált a béke fenntartásának.

Éppen ezért semmi áldozattól sem szabad visszariadni hadseregünk érdekében, akár anyagi téren, akár személyes szolgáltatásokkal vagy korlátozások elviselésével kelljen azt meghozni. *Ha mindehhez még a belső nyugalom és a kormányzatba vetett további bizalom járul, megtettük kötelességünket.*

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház május 30-iki ülésén megkezdte az iskolai kötelezettségről és a nyolc osztályos népoktatásról szóló javaslat tárgyalását. Faragó Ede előadó szerint ez a javaslat a magyar népi politikának egyik megnyilatkozása és bizonyosság arra, hogy *az új népi politika elsősorban azzal a széles népi réteggel kíván foglalkozni, amellyel eddig keveset törődtek.* A javaslat vitájának szónokai valamennyien — a kisebbségi pártok képviselői is — egyetértettek abban, hogy a széles népi rétegek kulturális színvonalát emelni kell.

A május 31-iki ülésen egy sürgős interpelláció kapcsán Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter bejelentette, hogy a volt hungarista és jelenleg nyilaskeresztes mozgalommal kapcsolatos cselekmények miatt az ország területén mindössze 23 egyén van őrizetben. A miniszter a jövőben is hajlandó lesz a legméltányosabban eljárni ezekben a kérdésekben, de a hatóságokat arra kényszeríteni, hogy a rendőri őrizetet megszüntessék, nem engedi. Ezután rátértek a *nyolcosztályos népoktatásról szóló javaslat folytatására*

tárgyalására. A vita szónokai azt hangsúlyozták, hogy a tudás nemcsak a mezőgazdaság és az ipar, hanem a honvédelem terén is nagyon fontos, a javaslat tehát joggal nevezhető honvédelmi javaslatnak is.

A Ház június elsején, szombaton és június 3-án, hétfőn nem tartott ülést.

A június 4-iki ülésen a Ház a mentelmi bizottság javaslatára Szemere Béla nyilas képviselőt három hónapra kizárta az ülésekről. Szemere Béla Milotay István, Oláh György és Rajniss Ferenc képviselők ellen kijelentéseket tett a képviselőház nyílt ülésén és azokat nem volt hajlandó a Házon kívül megismételni. A nyolcosztályos népközlőkről szóló törvényjavaslat vitája során Gesztelyi-Nagy László és Piukovich József agrárszempontból méltatták a javaslat korszakalkotó jelentőségét.

A június 5-iki ülésen Teleki Pál gróf miniszterelnök törvényjavaslatot nyújtott be a kivételes hatalom meghosszabbításáról. A nyolc osztályos elemi iskoláról szóló törvényjavaslat rövid vitája után áttértek az interpellációkra. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy minden gondoskodás megtörtént a szőlőgazdákra részgálccal való ellátása érdekében. Bizonyos tartalék még rendelkezésre áll és ebből az esetleges hiányokat pótolni fogják. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter egy interpelláció kapcsán bejelentette, hogy a nagykanizsai huszonhárom hungarista és nyilaskeresztes internált közül tizenhetet szabadlábra helyezték. Ezzel is kifejezésre akarta juttatni, hogy megértéssel kezeli a kérdést.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJA ÉRTEKEZLETE

A Magyar Élet Pártja június 3-án este Vay László báró országos elnök elnöklésével pártértekezletet tartott. Az elnöki bejelentések után Teleki Pál gróf miniszterelnök és vitéz Imrédy Béla szólalt fel. A miniszterelnök felvilágosításokat nyújtott a kül- és belpolitikai helyzetre vonatkozóan és irányvonalakat adott a pártnak a mai komoly időkben tanúsítandó további magatartására nézve.

Az értekezlet után a klub helyiségében vacsora volt, amelyen Huszovszky Lajos üdvözölte Zsindely Ferenc és vitéz Lukács Béla államtitkárokat és Gergelyffy Antal országgyűlési képviselőt kormányzói kitüntetésük alkalmából. A megleghangu üdvözlésre válaszolva, Zsindely Ferenc és vitéz Lukács Béla mondott rövid beszédben köszönetet.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84, II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

A flandriai páratlan győzelem után máris Párisért indult a német hadsereg!

A nagy flandriai háború végetért. Dünkirchen várának elfoglalásával negyvenezer foglyot ejtettek és hatalmas mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak a németek. Ezzel a kikötővel az európai szárazföldet Angliától elválasztó Csatorna nyugati partját a Somme folyó torkolatáig hatalmába kerítette a német haderő.

Az összefoglaló német hadijelentés minden idők legnagyobb arányú megsemmisítő csatájának mondja a mérkőzést. A hadijelentés szerint hetvenöt-nyolcvan hadosztályra méretezett hadianyag

és egymillió kétszáz ezer hadifogoly

került a győztesek kezébe. Lelőttek 1841 ellenséges repülőgépet s a földön megsemmisített ellenséges repülőgépek száma 1600—1700 között mozog.

A brit haderő átmentésekor a német bombavető repülőgépek öt ellenséges cirkáló, hét torpedóromboló, három tengeralattjárót és kilenc más hadi járművet, valamint hatvan szállítóhajót süllyesztettek el. Még ezeknél a számoknál is jóval nagyobb arányú a megsérült ellenséges tengeri járművek száma.

Mindezekkel szemben a hadijelentés szerint német részről 10.252 tiszt, altiszt és közlegény halt hősi halált, 8468 eltűnt és 42.523 megsebesült. A németek repülőgépvésztesége 432. A német haditengerészet pedig egyetlen egységet sem veszített.

A szövetségesek hatalmas flandriai kudarcáról Churchill miniszterelnök is beszámolt az angol alsóházban. Megrendítő adatokban tárta föl a harcok súlyosságát és jelentőségét.

Csodával határosnak mondta a módot, hogy 335.000 főnyi francia és angol csapatot szállíthattak el Flandriából.

Bejelentette, hogy a szövetségesek veszteségei halottakban és sebesültekben meghaladják a harminczet, s csaknem ezer ágyut, szállító- és páncéloskocsit vesztek. Óriási katasztrófának jelezte a történeteket s drámai őszinteséggel állapította meg, hogy a francia hadsereg meggyengült.

— Belgiumot elvesztettük — mondta Churchill. — A Csatorna minden északi kikötője Hitler kezén van. El kell készülnünk arra, hogy vagy reánk, vagy Franciaországra haladéktalanul lesujtanak a németek.

Churchill jóslata jóval előbb beteljesedett, mint az ámulatából alig felocsudott világ várta. Németország egyetlen pillanatra sem engedte pihenni a szövetségeseket. Június 4-én, kedden este fejeződött be a dünkircheni csata és másnap hajnalban már megindult az új nagyméretű támadás 200 kilométeres fronton Párisért. Hitler vezér és kancellár hadiparancsa jelzi:

— A mai nappal a nyugati arc-vonal újból felsorakozik; számtalan új hadosztály elsőzben fogja meg látni és megverni ellenfelét...

Félelmetes határozottságu szavak... Churchill néhány hónapi előkészülettel biztatta Angliát, s a német gyárgóság hatalmas tüzéségi előkészítés után már rohamoz.

A repülőik pedig nemcsak Páriszt, ahol rengeteg a halottak és sebesültek száma, de Franciaország déli kikötőit is előre bombázták.

Egyes becslések szerint most ötmillió pihent és elsőrendűen felszerelt német hős indul Franciaország szíve felé...

Kétségtelen, hogy ez a háború nem egyszerű folytatása a huszonöt év előttinek. Versenyfutás indul meg a gyors eredményekre törekvő villámháború és a szívós védelemre berendezkedő hadművelési eljárás között. Németország örömmámorban uszlik, s zugnak a harangok minden templomában. Franciaország és Anglia ko-

Julius elsejétől megszűnik a vámszedés

Lovaskocsikat, lábon hajtott jószágot nem vámolnak meg többé — Az új rendből a mezőgazdaságra hárul a legnagyobb előny — A budapesti vámsorompó egyelőre megmarad

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter régi törekvése a közúti és közeletvámok megreformálása. Ezt a célt szolgálja a kormány e vámszabályozására vonatkozóan most kiadott rendelete, amelyet követni fog június elején a rendelet részletes végrehajtási utasításának kibocsátása, úgyhogy az új rendszer július 1-én életbe lép.

Az új rendeletek alapján a vidéki összes vámsorompók megszűnnek és az ott eddig végzett mindenféle vámszedés a jövőben teljesen elmarad.

Tehát nemcsak a motoros járművekre jelent óriási előnyt, hogy a vidéki városok határaitban lévő vámsorompóknál többé nem állíthatják meg őket, hanem ugyancsak nem állítják meg és nem vámolják meg ezentúl a lovaskocsikat, valamint a lábon hajtott állatokat sem.

A városok és községek, amelyek nem nélkülözhetik azt a jövedelmet, amit eddig a vámsorompóknál szedett vámközből élvezhettek, nem károsodnak az új rendszer szerint, mert a vámsorompóknál elmaradó jövedelmek pótlásáról az államkincstár gondoskodik. Az államkincstárnak ezzel kapcsolatos kiadásai viszont a motoros járművek üzemanyagára kivetett kincstári illeték legutóbb történt fel-emeléséből nyerne fedezetet. A fel-emelt kincstári illeték formájában tehát a motoros járművek hozzájárulnak az érdekelt városoknak és községeknek nyújtandó kártalanítás összegéhez. Az iparszerű bérfuvarozással foglalkozó lovasjárművek a városok elmaradó jövedelmének kártalanításához az évente fizetendő általánosösszeggel szintén hozzá fognak járulni.

A mezőgazdaságban foglalkoztatott összes lovasfogatokra, valamint a közuton lábon hajtott állatokra azonban a városoknak nyújtandó kártalanításból semmiféle újabb megterhelés nem hárul.

Igy tehát az új rendezésből a legnagyobb előnyt a magyar mezőgazdaság szerzi, amely igen jelentős, nagy teherrel szabadul meg azáltal, hogy a közúti sorompóvámok fizetése alól teljesen mentesül és a kártalanítás fejében semmiféle újabb teher nem

mor és véksőkig elszánt. Az irtózatoss német nyomás már több helyen áttörte a Somme folyó vonalát s összeroppantotta mögötte az erődítéseket, Célja, hogy

megszerezze a Csatorna egész partját s teljesen elvágja egymástól a szövetségeseket.

Ez a mérkőzés valóban élet-halálra megy, s talán döntő is lehet.

A világ tetőfokra hágott izgalommal figyeli az eseményeket. Olaszország napok óta a beavatkozás küszöbén van, csak Mussolini szavát várja. Erős törekvések nyilvánulnak meg, hogy Olaszország megmozdulása esetére a dunai és balkáni államok semlegessége megvívható legyen. Az bizonyos, hogy a fegyveres mérkőzés óriási arányaival lépést tartanak a diplomáciai erőfeszítések is.

sujtja. A budapesti vámsorompónál a vámszedés még ezidőig megszüntethető nem volt. Itt ugyanis oly nagyösszegű kártalanításra lett volna szükség, aminek pénzügyi megoldása ezidőszent még nem lehetséges. Azonkívül a vasuton szállított áruk magas székesfővárosi váma folytán a közuton szállított áruk vámjának elmaradása végzetes csapást jelentett volna a MÁV forgalmának legfontosabb részét alkotó székesfővárosi áruforgalomra nézve.

A vasuton, hajón, repülőgépen szállított áruk után eddig fizetett vámsokra vonatkozóan is új intézkedést tartalmaz a rendelet. Az eddig fizetett vámok helyett ugyanis, amelyeket ugyanarra az árura nézve aszerint, hogy az ország, mely vármegyéjének vagy községének állomásaira adták azt fel, más-más mértékben állapították meg, a jövőben az eddigi vámköznél valamivel mérsékeltebb összegű és az áruk teherbírásának figyelembe vételével az ország valamennyi vasuti állomására egyenletesen megállapított külön díjat fognak bevezetni és ezeknek a külön díjaknak a hozamát a vámenedélyesek között eddigi bevételeik arányában osztja meg a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter.

Öt vagon vasat gyűjtött Békéscsaba

A májusban megtartott vasnapok közül Békéscsaba érte el a legnagyobb eredményt. Az előzetes propaganda várakozáson felüli eredménnyel járt. Mázszámra hozták a különböző kislejtezett háztartási cikkeket, horgany-kannákat, vaskondérokat, piszkafa-vasakat és régi kályhákat, amelyekből mintegy 40 mázsa gyűlt össze. Megmozdult a környék is, kocsikon hozták be a törött lapátokat, kapákat és használt ekevasakat, csákányokat. Valóságos vasláz volt a gyűjtőnapon. A gyűjtött anyag átvétele az esti órákban nem fejeződött be és ezért a fémgyűjtőkörpont elhatározta, hogy egy nappal meghosszabbítja az átvételt. Másnap délig közel 5 vagon hulladékanyag gyűlt össze és ezzel Békéscsaba a májusban megtartott vasnapok rekord-eredményét érte el.

Az 1891-ben alakult

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

ellátja a mezőgazdaságot mindennemű mezőgazdasági áruval és értékesíti az összes terményeit és termelvényeit.

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. szám — Telefon: 127-388.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

A kisbirtokok megerősítése, szervezése és megmentése Nagyfontosságú értekezlet a Falu-Gazdaszövetségben

A Falu-Gazdaszövetségben élénken folyik a folyó évi március 7—8-án megtartott, páratlan sikerű Községek Országos Kongresszusa határozatainak előkészítő munkája. Az elfogadott határozati javaslatok alapján készülnek az érdekeltektől miniszteriumokhoz a felterjesztések, amelyeknek alapján a kongresszuson tárgyalni fogják a falu népének megelégedésére lesznek megoldhatók.

A kongresszuson megvitattott, egytől-egyig nagyfontosságú kérdések sorában is különös jelentőségű volt a II. gazdasági szakkbizottság tárgysorozatán elsőként szereplő kérdés: *Kisgazdaságok szervezése, erősítése és védelme*, amelyet Both Dezső dr., m. kir. gazdasági főtanácsos, az OKH ügyvezető-igazgatója adott elő. A Szövetség elnöksége, mielőtt ebben az ügyben elkészítené megoldási tervét, május 30-án délutánra összehívta az igazgató-választmányt a kérdés újbóli alapos megvitatására és a számbajöhető összes szempontok feltárása érdekében.

Mayer János elnöki megnyitója

Az igazgató-választmány ülésén Mayer János titkos tanácsos, ny. földmivelésügyi miniszter elnököl. Megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal emlékezett meg Meskó Pál halálának tizedik évfordulójáról és javasolta, hogy a magyar agrármozgalom e nagy alakjának emlékét jegyzőkönyvben örökítse meg az igazgató-választmány. Az elnök ezután rámutatott arra, hogy a népek szintjén megrázó események történnek ezekben a napokban, amikor Európa népei állig fegyverben mérkőznek egymással. Ennek a gigászi küzdelemnek mi — hála Istennek — egyelőre távoli szemlélői vagyunk, s adja a magyarok Istene, hogy azok is maradjunk továbbra is. Bizonyos, — ugymond az elnök — hogy ezt az emberfeletti harcot azok a népek fogják megnyerni,

amelyek nem zárkóztak el a korszerű reformok elől és megteremtették határaikon belül a szociális egyensúlyt

és ahol sikerült a legszélesebb népretegeket ránevelni a nemzeti érzés, az egymásrautaltság és nemzeti sorsközösség tudatának mindenek elé való helyezésére.

Beszéde további során megállapította az elnök, hogy a magyar kormány sem tér ki a korszerű reformok, a szociális igazság érvényesítése és a szociális egyensúly keresése elől az utóbbi években és hónapokban benyújtott törvényjavaslatok tanúsága szerint. Az igazgató-választmány ülése is egy, ebbe a tárgykörbe tartozó nagyfontosságú kérdés megvitatására hivatott össze, hogy lehetővé váljék az agrár Magyarország számbelileg legnépesebb rétegét, a kisgazdatársadalmat megerősíteni és a nemzet teherbíró alapjává fejleszteni.

Támogatni kell a földbérlet-szövetkezeti mozgalmat!

Ezután Both Dezső előadó részletezte a kongresszuson előterjesztett határozati javaslatát és rámutatott annak a fontosságára, hogy a meglévő kisgazdaságok megvédessenek az

elaprózódással szemben és hogy új, életképes kisgazdaságok szerveztesse-nek. Új kisgazdaságok szervezésére legalkalmasabb forma a földbérlet-szövetkezeti rendszer. Az OKH már több mint harminc esztendeje foglal-kozik ilyen szövetkezetek szervezésé-vel, a baj csak az, hogy sem az ál-lam, sem a társadalom nem részesíti abban az erkölcsi és anyagi támoga-tásban ezt az akciót, amelyet méltán megérdemelne. Így történik aztán, hogy az OKH jelentős évi adminis-trációs hiánnyal tudja csak ezt a fontos funkciót ellátni. Javasolja, hogy a Szövetség felterjesztésében mutasson rá annak a szükségességére, hogy

a kormány vállaljon részt a földbérlet-szövetkezetek igazga-tási költségeiből.

A kisbirtokok elaprózódásának megakadályozása érdekében is nagyfontosságú, de a kellő óvatossággal végrehajtandó intézkedésekre lenne szükség; gondoskodni kellene természetesen arról is, hogy azok, akik az elporlás megakadályozása érdekében földörökségben nem lennének részesíthetők, az iparban, kereskedelemben és a közszolgálatban legyenek elhelyezhetők, az iparban, kereskedelemben és a közszolgálatban legyenek elhelyezhetők. A birtok- és parcella-minimum megállapítása és a tagosítási eljárás ütemének meggyorsítása is elkerülhetetlen. Végül rámutatott arra, hogy a Szövetség felterjesztésében a közleplejárati gazdahitelek rendszeresítését is szorgalmazza.

Az előadó nagy érdeklődéssel kísért fejtegetéseit Csizmadia András országgyűlési képviselő, Nizsalovszky Endre egyetemi tanár, Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, a Szövetség társelnöke, Nagy Ferenc országgyűlési képviselő, Koncz János főjegyző, a Községi és Körjegyzők Egyesülete elnöke, Bencs Zoltán országgyűlési képviselő, Halász Miklós ny. akadémiai igazgató, Barcza Lajos kisbirtokos, Malcomes Gyula báró, földbirtokos, Nagy Sándor igazgató és Szilágyi-Ilosvay Lajos főerdőtanácsos felszólalása követte, majd a vita anyagát Schandl Károly dr. foglalta össze.

Schandl Károly dr. a proletár-falvak ellen

Schandl Károly dr. iránytmutató előadásában megállapította azt a megdöbbentő tény, hogy — különösen az ország egyes vidékein — erősen megcsappan az életképes kisgazdaságok száma, a felaprózódás következményeképpen. Az orvoslás módjának meghatározása előtt pontosan meg kellene állapítani a bajt és annak mérvét; ezért azt javasolja, forduljon a Szövetség elsősorban olyanértelmű kéréssel a kormányhoz, hogy a Statisztikai Hivatallal készíttesse el a 100 holdon aluli birtokok megosztására, elaprózódására vonatkozó statisztikát. Amikor új kisbirtokok létesítésének fontosságáról szólnak, gondoskodni kell a meglévők felaprózódásának megakadályozásáról is, mert ilyen intézkedés nélkül a most létesítendő új kisbirtokok is széjjelporlanak néhány év, vagy évtized alatt és a falu proletársorsba süllyed. Az 1920-as földreform nem felelt meg az eredeti célkitűzésnek; nagyatádi Szabó István és Rubinek Gyula a törpebirtokok kiegészítésével és életképes kisbirtokok létesítésével ki-

vánták a problémát megoldani, a közhangulat azonban a „nincstele-nek“ földhözjuttatását követelte és ennek nyomása alatt kellett 1—3 holdas törpebirtokokat létesíteni. A tá-nulságok alapján most vissza kell térni a technikai földosztás kényszer-űséből bevezetett rendszeréről az egyetlen helyes utra, a szervesen megalapozott, egészséges földbirtok-politikára. Hivatkozott arra, hogy a külföldön is — Németországban, Olaszországban, Hollandiában — föld-birtokpolitikai intézkedésekkel és nem technikai földosztással nyúlnak a kérdéshez.

Meg kell érteni, hogy három millió embert nem lehet annyi földhöz juttatni, hogy mind meg

is tudjon élni a neki jutó egy-két barázdából.

Arra kell tehát törekedni, hogy akiknek föld nem juthat, azok kenyérhez jussanak a megerősített 20—50 holdas birtokokon. Természetesen ezt a nagyjelentőségű kérdéscsoportot nem lehet, de nem is szabad máról-holnapra, elhamarkodottan megoldani; alaposan meg kell vitatni és minden szempontot figyelembe kell venni.

Végül Schandl Károly javaslatára a választmány kimondotta, hogy a kisbirtokok megerősítését, szervezését és megmentését szükségesnek tartja s azt kívánja, hogy a most folyó földbirtokpolitikai tevékenységben nagyobb súlyt kell vetni a meglévő kisbirtokok kiegészítésére, mint egy-két holdas proletárbirtokok létesítésére.

A választmány végül elhatározta, hogy a kisbirtokok elporlásának nagyfontosságú kérdését napirenden tartja és alaposan átgondolt előterjesztést fog tenni az illetékes kormány-tényezőkhöz ebben az ügyben.

(b. k.)

760 főiskolai hallgató vesz részt az árvizkárak helyreállítási munkálataiban

Midőn az országot ért árvizkatasztrófa nagy méretei kibontakoztak, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy ezévben az egyetemi és főiskolai hallgatók önkéntes munkaszolgálatának férfitáborai kizárólag az árvizkárak helyreállítási munkálataival foglalkoztathatók. Bonczos Miklós belügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, már meg is állapította a férfi munkatáborok ezévi működési területét. Mindegyik munkatábor helyén egymást követő időben két munkatábor fog dolgozni, táboronként 76 munkaszolgálatossal, úgy-hogy az egyetemek és főiskolák nyári szünetében összesen 760 egyetemi és főiskolai hallgató foglalkozik majd az árvizkárak helyreállítási munkálataival. Így az egyetemi és főiskolai hallgatók önkéntes nemzeti munkaszolgálatában ebben az esztendőben az

ország lakosságát legközelebről érintő munkálatokban vesz tevékenyen részt.

Itt említjük meg, hogy vitéz Bonczos Miklós dr. államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa megbízásából Tukats Sándor főispán Szeged felsőközpontján a Kistelek és Szeged közötti árvíz által megrongált szakaszon dolgozó munkások részére június elsején kétszáz darab szeretetsomagot osztott ki.

Az árvizkárak helyreállítási költségeinek javára indított országos gyűjtés eredménye június hó 5-ig 4.190.069 pengőt eredményezett. Szükséges négy és fél millió; hiányzik még 309.931 pengő. Kétség sem férhet hozzá, hogy a társadalom áldozatkészsége ezt az összeget is hamarosan a károsultak rendelkezésére bocsátja.

A sertés- és borjúhús fogyasztásának újabb korlátozása

A gazdák eladásra szánt állatait felvásárolják

A sertésállomány nagymértékű visszaesése és a sertés-, valamint marhatenyésztési törzsállomány kellő biztosítása szükségessé teszi a sertés- és borjúhús fogyasztás csökkentését és ennek következtében a hústalant napok kiterjesztését. Ezért a földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy

kedden sertés- és borjúhúst, csütörtöki napokon pedig borjúhúst fogyasztók részére árusítani vagy forgalomba hozni nem szabad.

Igy a jövőben — tekintettel a már meglévő két hústalant napra — sertés- és borjúhúst hetenként 3 napon, borjúhúst pedig hetenként 4 napon keresztül tilos fogyasztók részére kiszolgáltatni. A sertés- és borjúhústalant napok szempontjából e rendelettel tilalmazott napon azonban sertés- és borjúhúst készült kolbász- és felvágott-készítményeket szabad árusítani.

Tekintve, hogy a jövőben a hét négy napján nem szabad borjúhúst kiszolgáltatni, ennek következtében a borjúvágás természetesen erősen csökkenni fog. Nehogy a gazdák eb-

ből kifolyólag károsodjanak,

egyidejűleg gondoskodás törté-nik a gazdáknál eladásra szánt borjúk felvásárlására.

A felvásárolt borjúknak a törzsállomány részére való felnevelése érdekében a földmivelésügyi miniszter kétféle millió pengős borjúfelnevelési akció indít. Ennek az akciónak során a Duna—Tiszaközi és tiszántúli szarvasmarhatenyésztés színvonalának emelése érdekében a dunántúli tenyésztésű borjúk az alacsonyabb színvonalon álló szarvasmarhatenyésztésű vidékeken a napi árul olcsóbban kerülnek kiosztásra, miáltal lehetővé válik, hogy így a gazdák több jövedelemhez jussanak.

A huszfogyasztás csökkentésére és az állatállomány emelésére irányuló fenti rendelkezéseket indokoltá teszi az is, hogy a harcban álló nyugati államok nagymértékű huszfogyasztása folytán a külföldi állatállomány erős mértékben visszaesett, így valószínű, hogy a magyar állatok iránt a jövőben, főként a háború befejezése után, még nagyobb érdeklődés fog megnyilvánulni.

Kutak, házi vizellató szivattyu-berendezések, mezőgazdasági gépek, törött alkatrészek pótlása és javítása:

WEISER MIKLÓS

okl. gépészmérnök
Budapest, V., Bálvány-utca 16.

MEGNYUGTATÓ

és bizalomkeltő nagy eseménye volt az elmúlt hétnek Teleki Pál gróf miniszterelnök nyilatkozata és Csáky István gróf külügyminiszter cikke, amelyet lapunk más helyén talál meg az olvasó. Mindkettő egycsapásra elnémitotta a felelőtlen fecsegést, ostoba mendemondát és a bejártak suttogását. Mindkettő teljes határozottsággal leszegte, hogy a nemzet izgalom és bizonytalanság nélkül gondolhat a jövőre, mert Magyarországának rendben van a szénája. Ennél szebb biztatást alig kaphatott volna az ország arról a — legfelelősebb helyről, amely a adott körülményeket a — legjobban ismeri.

MEGNYUGTATÓ

volt az is, hogy június elsején életbelépett a legkisebb mezőgazdasági munkabérekéről szóló törvény, július elsejéig pedig meg kell alakítani az országos, vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságokat. Ezideig csak a napszám- és szakmabérek legkisebb mértékének megállapítására volt törvényes lehetőség; a jövőben bármilyen munkabér megállapítására is sor kerülhet. Hazánk legnépesebb és legértékesebb társadalmi rétege a mezőgazdasági munkásság; életszínvonalának emelése tehát mindenképpen indokolt és kívánatos. Ebből a szempontból igaz örömmel kell üdvözölni a törvény hatálybalépésének tényét.

MEGNYUGTATÓ

és a falusi nép érdekében rendkívül nagyjelentőségű intézkedést tett a kormány, amikor országosan eltörölte a kövezet- vagy sorompóvámokat. De itt sem állt meg, hanem a vámok eltörlése folytán kieső összegek pótlását nem a falusi népre, hanem az autótulajdonosokra és fuvarozó iparosokra hárította. A „Falu-Gazdaszövetség” és a „Vasárnap” évtizedes harcot vívott a kövezetvámok rendszerének fenntartása ellen; ez az állapot ugyanis méltánytalan, faluelenes és antiszociális volt s tömördek szekaturára adott alkalmat. Most a kormány elhatározása folytán mindez a múlté és a falusi nép testén eggyel ismét kevesebb lett a szorítás!

MEGNYUGTATÓ

végül az is, hogy a legújabb kényszerintézkedéseket, nevezetesen a fontosabb mezőgazdasági termények készletbejelentését, valamint a borjués sertésállomány további kiméltését, a gazdasági társadalom érdekeinek szemmel tartásával hozta meg a kormány. A falusi nép tisztában van azzal, hogy a szóbanforgó rendelkezéseket egyrészt a csökkentett készletek, a polgári lakosság és a honvédség fennakadás nélküli ellátása, másrészt az állattenyésztés jövőjéről való gondoskodás irták elő. Ezeknél a reánk kényszerült intézkedéseknél

sokkal súlyosabbak vannak érvényben nemcsak a háborút viselő, hanem a többi semleges országokban is. Egyébként a most közzétett korlátozó rendelkezések a falusi népszempontjából nem minősíthetők

súlyosaknak és mindenkinek módjában van azokat különösebb nehézség nélkül elviselni abban a meggyőződésben, hogy csak így szolgálhatja az ország nyugalalmát és rendjének zavartalanságát.

Állami elővásárlási jog hüvelyesekre, zabra, szénára és takarmányszalmára

Ok: a megfogatkozott készletek beosztása

A most folyó európai háború gazdasági kihatásai nemcsak a hadviselő, hanem a semleges államokat is súlyosan érintik és ezeket a államokat is rendkívüli gazdasági természetű intézkedésekre kényszerítik. A magyar kormány is kénytelen volt bizonyos kényszerrendszabályokat életbeléptetni, gondosan ügyelve arra, hogy azokat csak a feltétlenül szükséges mértékben alkalmazza. A lakosságot legsúlyosabban érintő ilyen rendkívüli intézkedés volt a cukor- és szirjegyvek bevezetése.

Az egyre tartó és méreteiben egyre komolyabbá váló európai háború most újból rendkívüli lépésre kényszerítette a kormányt. A polgári lakosság és a honvédség élelmezésének, továbbá az állattállomány-szükségletnek biztosítása érdekében feltétlenül szükség volt arra, hogy a kormány ismerje azoknak a fontosabb élelmicikkeknek és takarmányféléknek rendelkezésre álló mennyiségét, amelyekre az új gazdasági év kezdetéig számítani lehet. Ezért a kormány a Budapesti Közlöny május 30-án megjelent számában két rendeletet tett közzé, amelyekben

bejelentési kötelezettséget léptetett életbe egyes gabonafélékre, élelmicikkekre és takarmányfajtákra vonatkozóan.

A rendelet szerint bejelentési kötelezettség alá estek búzából, rozsból, kétszeresből és ezek lisztjéből egyenként 10 q-t; árpából 10 q-t; tengeriből, morzsolt állapotban 10 q-t; csöves állapotban 15 q-t; szárított és vitzelenített zöldség- és főzelékfélékből együttesen 20 kg-ot; babból, borsóból, lencséből egyenként egy fél q-t; zabból 5 q-ot; a különböző szénafajtákból 20 q-t; végül a takarmányszalmából 50 q-t meghaladó készletek. A bejelentési kötelezettség csak azokra a készletekre vonatkozik, amelyek a rendelet hatálybalépésének napján voltak a bejelentésre kötelezettek birtokában. Nem kellett tehát bejelenteni például azt a szénakészletet, amit a gazda a rendelet megjelenése után takarít be. A bejelentést június 3-ig a községi előjárásnál szóban vagy írásban kellett megtenni.

A kormány kénytelen volt elrendelni azt is, hogy az alább felsorolt terményekből

azokat a készleteket, amelyeket a készletek birtokosai eladni vagy bármi módon elidegeníteni kívánnak, kötelesek megvételre felajánlani az e célra kijelölt szerveknek.

Ezeket a terményeket mindaddig, amíg a megbízott szervek a vétel tekintetében nem nyilatkoznak, eladni vagy más módon elidegeníteni nem szabad, a megbízott vállalatok viszont kötelesek öt nap alatt nyilatkozni, hogy a felajánlott készletek átvétele az árkormánybiztos által megállapí-

tott áron — amennyiben pedig hatósági ármegállapítás nincs, a mindenkori piaci áron — történik.

Azok a termények, amelyekre a most ismertetett állami elővásárlási jog kiterjed, a következők:

bab, borsó, lencse, zab, szénafélék és takarmányszalma.

Ezeket a terményeket a rendelet kihirdetésének napján, tehát május 31-én zár alá helyezték és birtokosai azokkal mindaddig nem rendelkezhetnek, amíg a megbízott az elővásárlás gyakorlása tekintetében nem nyilatkozik. Az említett terményekből természetesen

továbbra is fogyaszthatók azok a mennyiségek, amelyekre élelmezési, illetve takarmányozási célból feltétlenül és igazolhatóan szükség van.

A kormányrendelet lehetőséget biztosít arra is, hogy a fölös, de eladásra nem kintált termény mennyiségeket is igénybe lehessen venni. Az igénybevételi lehetőség csak azokra a fentebb felsorolt terményekre terjed ki, amelyekre a kormány az állami elővásárlási jogot gyakorolja. Az elővásárlási, illetve az igénybevételi jogot az állam a babra, borsóra, lencsére, továbbá a szénafélékre és takarmányszalmára a Magyar Mezőgazdák Szövetségére, a zabra vonatkozóan pedig a Futura utján gyakorolja.

A kormány rendkívüli intézkedései nem célozzák az élelmezés, illetve a takarmányozás megszigorítását, csupán azt kívánják biztosítani, hogy a rendkívüli szükségletek miatt a gazdasági év végével erősen megfogatkozott készleteket megfelelően lehessen beosztani.

Hatvan aszaló a gyümölcsértékesítés előmozdítására

A múlt évben husz nagybőrméretű aszaló állott a gyümölcsfeldolgozás szolgálatában. Az ezeknél szerzett tapasztalatok alapján a földművelésügyi minisztérium a folyó évben 40 új, modern nagybőrméretű gyümölcs- és zöldségaszalót állított fel azokon a gyümölcs- és zöldségtermelő vidékeken, amelyek az értékesítési gócpontoktól távol fekszenek s így a friss állapotban való értékesítés bizonyos mértékig nehézségbe ütközik.

A bel- és külföldi tapasztalatok és újabb vívmányok felhasználásával készült aszalók az összes gyümölcsök és zöldségfélék aszalására alkalmasak s bennük a külföldi fogyasztó legkényesebb ízlésének megfelelő aszalványokat lehet előállítani. Az aszalók mérsékeltebb igénybevétel mellett is 700—800 vagon friss gyümölcs aszalására alkalmasak. Az aszalók létesítésével a kormány a Gyümölcstermelők Országos Egyesületét bizta meg.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénsavasammóniák 20.5%, Mésznitrogén 19-21% nitrogén tartalommal!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becserelése. **UJAK 24** havi részleire is.

Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u. 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

Falu-Gazdaszövetség

A nagyszekeresi gazdaköri női szakcsoporthoz megalakulása

A nagyszekeresi Gazdakör vezetősége arra kérte a Falu-Gazdaszövetséget, tegye számukra lehetővé, hogy Nagyszekeresi községben megalakíttassék a női-szakosztály. A Szövetség készsége hozzájárult a kéréshez s az alakuló gyűlésre Kánya Teréziát, a női szakosztály előadóját küldötte ki. A gazdaköri elnök megnyitóját után Kánya Terézia tartotta meg tartalmas előadását, melynek nagyszámú hallgatója volt. Ezután a megjelentek egyhangulag kimondták a nagyszekeresi Gazdakör mellett működő női-szakcsoporthoz megalakulását és megválasztották a tisztikart.

Elnök lett: Décsé Ferencné, körjegyző neje; társelnök: Szentmihályi Ignácné postamesterne; felügyelő: Márki Jánosné ny. ref. tanítónő; ügyvezető alelnök: F. Tóth Lajosné, irodatiszt neje; pénztáros: Szentmihályi Ilona okl. áll. tanítónő; titkár: Szabó Hedvig Róza községi kisegítőnő.

A gazdaköri női-szakcsoporthoz célja: a szövés, fonás, varrás, kézimunka, hímzés háziiparszerű megszervezése, hogy a falusi lakosság keresethez jusson a téli napokban.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások és gazdasági cselédek keresnek munkaalkalmat:

Szabolcs vármegyében még mintegy 50 gazdasági cseléd keres munkaalkalmat. Érdeklődők forduljanak az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához, vagy a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez, Nyíregyháza. — Kiss Mihály és mintegy husz társa mezőgazdasági munkaalkalmat keresnek. Értésítést Kiss Mihály címére (Herencsény, Nógrád vm.) kérnek. — Horváth Pál (Székesfehérvár, Zrínyi-u. 28.) 58 éves, nős, földműveléskorlat végzettséggel, 23 éves gazdasági gyakorlati, ispani vagy más hasonló állást keres. — Kulai László kecskeméti lakos kertészségként óhajtna elhelyezkedni. Jelenlegi címe: Budapest, Alsóerdősor-u. 36., III. 32. — Gunies József György 22 éves, középfokú mezőgazdasági iskolát végzett gazda elhelyezkedést keres. Címe: Tarnaörs, Heves vm. — Bajusz Mihály 55 éves, nős, gazdasági cseléd magtárosi, majorgazdai, kerületi minőségben óhajtna elhelyezkedni. 21 évi gyakorlattal rendelkezik. Jelenlegi címe: Budapest, VIII., Baross-u. 110. — Miloszáv János körmendi lakos, akinek tejipari üzemvezetői szakvizsgája van, vajmesteri, tehénészkezői vagy gazdasági könyvelői elhelyezkedést keres. Hosszú gyakorlattal rendelkezik. — Balogh Sándor hajduböszörményi lakos (Hajdúházi-u. 102.), mezőgazdasági munkásként óhajtna elhelyezkedni.

ALKALMAZÁST KAPHAT:

A Solt község határában fekvő kallimajori gazdaság gazdasági gépész keres, akinek a csépléshez, traktorkezeléshez, központi fűtés- és vízvezetékkezeléshez és szereléshez, továbbá patkolókovács mesterséghez és esetleg az autószereléshez is értenie kell. Fizetése negyedévi 100 P készpénz, továbbá 2 szoba, konyha és kamrából álló lakás, szabad rögzített és évi 22 mm vegyes gabona, 2 tehén- és 1 kocatartás. Érdeklődők forduljanak közvetlenül gróf Teleki Sándor földbirtokoshoz, Solt, Kallimajor. — Baromfi-neveléshez is érte leányt és lovakhoz érte fiút gazdaságba, békkoztra felvesz Nagy Béla bérgazdasága, Szalka-szentmárton.

GAZDATUDOMÁNY

A tojás gyűjtése

Az eladásra szánt tojást ne tartogassuk otthon, hanem lehetőleg naponként, de legalább 3—4 naponként adjuk át a gyűjtőnek. Ha otthon leg gondosabban őrizzük is a tojást, az a héj lyukacsain át nedvességet veszít, azaz beszáradt. A beszáradt tojás könnyebb (súly szerinti eladásnál kevesebbet kapunk érte) lesz, bősűrűsödött tartalmát pedig már nem lehet habbá verni s így használhatósága korlátozott. A tojás beszáradását mérsékelhetjük úgy, hogy ha nem meleg (legjobb 4—6 fok C-os!) és nem szárazlevegőjű helyiségben tartjuk. Ez utóbbi okból legjobban beváltak a földes szoba vagy pince, melyeknek földjét nyári hőségben meg is lehet locsolni.

A tojást mindig „fektetve” tartuk a polcokon; az „állítást” nem jó, mert a tojás sárgája így leszáll és héjához tapad. De a „fektetve” tartott tojások is három nap után átforgatandók.

A helyiséget, hol a tojásokat tartjuk, gyakran szellőztessük és itt ne tartsunk petroléumot, festéket, dinitryét, káposztát, stb. erős szagú anyagot, mert a nem szellőzött helyiségben dohos szagot kapnak a tojások, de felveszik a szagot egyéb, előbb nem említett és bármely hasonló anyagokból is.

A kukorica ápolása

Különösen a Tisza mellékfolyóinak medencéiben nagyon sok földön még víz áll, vagy a talaj még mindig annyira átmedvedesedett, hogy reá nem léphet a földmivelő munkás és így ezek a földek csak igen későn kerülhetnek bevetésre. Az ilyen földeken természetesen csak rövid tenyészidejű növények termelhetők a siker reményével.

Rövid tenyészidejű (13—16 hét) némely kukoricafajta is.

A kukorica termésének nagyságára az időjárási viszonyokon kívül döntő jelentősége van annak, hogy ápolási munkáit hogyan végezzük. Mihelyt a kukorica kelni kezd és sorai látszanak, azonnal fogasoljuk meg földjét. Mikor pedig egy-egy növény már 3—4 levelet hajtott, akkor a sorközöket kézzel felületesen, azaz sekélyen meg kell kapálni. Ezzel a munkával elvégezhető az egyelés is; fészkenként 1 tövet hagyjunk. Mikor a növények arasznyi magasságúak, akkor következnek a második kapálás, ez már közepmély legyen. A harmadszori kapálás ideje akkor következik be, mikor a kukoricatövek 1/2 métert értek el. Ezt követően is lehetőleg sokszor kapáljuk meg a kukoricát. A gyakori kapálás kedvező hatása nemcsak abban fog megnyilatkozni, hogy a gyomok nem szivják el a táperőt a tengeri földjéből, hanem abban is, hogy kukoricánk még szárazság idején is kap annyi nedvességet, hogy zöld színét és fejlődőképességét megőrzi. „A kapával öntöz a gazda.” Természetesen csak akkor fogjunk a kapáláshoz, ha nem nedves a talaj.

A tengeri töltögetése, azaz finom talajnak a tő körül felhalmozása, felesleges, sőt káros mivelet. Mint többször megírtuk, a talaj felhalmozása arra készíti a tövet, hogy itt a felületen talajrétegben gyökeret fejlesszen és elhanyagolja a mélyebb rétegekben a gyökerek fejlesztését. Ha most száraz hetek következnek, a felső rétegek kiszáradnak, tehát az itt képződött gyökerek után a növény nem juthat se vízhez, se növényi tápanyagokhoz, azaz talajjához. Az alsó rétegekben még volna víz, de ott meg tökéletlen a nedvszívó gyökérzet. A kukorica töltögetését tehát legjobb mellőzni. A harmadik kapálás után az oldalhajtásra hajlamos fajtákat meg kell fattyazni.

Ha az őszi időjárás elérkezettével se indulnak érésnek a kukoricatövek, akkor az érés a cimer eltávolításával

(lezáslózás, lefejezés, lecsutkázás) siettethető. De ehhez tulkorán ne fogjunk, mert akkor lisztben szegények lesznek a kukoricaszemek. A lisztet adó keményítő ugyanis a zöld levelekben készül.

GAZDAÉLET

Az idén is kapnak kedvezményes szemet a cséplőgéptulajdonosok. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki, amelyben a nyári szénárak idej alkalmas szabályozza. A kiadott rendelet a bányákat, illetőleg tüzelőanyagkereskedőket arra kötelezi, hogy a mezőgazdasági üzemeket, elsősorban a cséplőgéptulajdonosokat továbbra is a szokásos nyári kedvezményrel szolgálják ki. A cséplőgéptulajdonosok akkor is igényt tarthatnak az alacsonyabb nyári árakra, ha a múltban nem is vásároltak cséplőgépet üzemeltetésére szemet, vagy nem kaptak kedvezményt. A cséplőgép üzemanyagszükségletéről közlési bizonyítványt kell a megrendeléshez csatolni.

Pótvásárok lesznek azokban a községekben, ahol a száj- és körömfájás megszűnt. Az Országos Mezőgazdasági Kamara azzal a kéréssel fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy azokon a területeken, ahol a száj- és körömfájás járványa megszűnt, az állatforgalmi korlátozások haladéktalan feloldása következtében elmaradt vásárok helyett pótvásárok engedélyeztessenek. A földmivelésügyi miniszter most arról értesítette a Kamarát, hogy megtette a szükséges intézkedéseket és átírt a kereskedelmi miniszterhez, hogy a járvány miatt elmaradt vásárok helyett indokolt esetben pótvásárok tartását engedélyezze.

A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara (Szombathely) június 1-én tartotta közgyűlését Sopronban a vármegyeháza nagytermében. Szentmártoni Radó Lajos elnöki megnyitójában megemlékezett Horthy Miklós Kormányzó Ur Öfömlétsége országjárásának 20 éves évfordulójáról és az Országos Kamara elnökválasztó közgyűléséről, majd Vuchetich György kamarai igazgató vázolta a Kamara működéséről szóló évi jelentést, mellyel kapcsolatban Simon Géza és ajkai Nirszei Pál kamarai tagok különösen kiemelték azokat az elgondolásokat, amelyek a Kamara vezetősége, mint megvalósítandó munkaprogramot maga elé állított. Ennek a programnak legkiemelkedőbb része a Legfelsőbb Gazdasági Tanács felállításának szorgalmazása.

A „vasnapok” nagyszerű sikerrel folynak

A legutóbb rendszeresített vasnapok várakozáson felüli eredményt hoztak. A magyar falvak, községek, városok, egymással versengve gyűjtik a fém- és vashulladékot. A gödöllői, aszódi, hatvani és váci járásokban megtartott vasnapokon 250 ezer kilogramm vas, 5500 kg réz és 500 kg ólom gyűlt össze. Törött ekék, lapátok, abroncsok, öreg vaskályhák kerültek elő a nagytakarítás alatt. Az egyik községben például a cserkészek egy öreg, leállított málmot szereltek le és szállítottak be cserkészekcsin — a tulajdonos engedélyével. Június 7-én: Miskén, Tompán, Bácsbokodon, június 8-án: Nagykörösön, Hajóson, Páhin, Izsákon, június 9-én: Nagyszénáson, Cegléden, Mindszenten, Szentlászlón, Harkapusztán, Uszódon, Madarason, június 12-én: Ó- és Ujkécskén, június 15-én pedig Lajosmizsén tartják meg a vasnapot.

HIREK

TRIANON

Június 4-én volt husz éve annak, hogy a trianoni szerződés megszületett. Előtte két nappal tépett lobogót vontak fel a fővárosi Országzászló árbocára. Az Ereklés Országzászló Nagybizottsága nevében pedig hirdetményt olvastak fel, hogy „ezen a napon emlékezünk Trianonra és higjünk a magyar feltámasztásban.” S az óriási tömeg a Szózat eléneklése után percek alatt kalaplevéve tisztelgett a magyar gyász emléke előtt.

Soha nem volt időszerűbb ez az emlékezés, mint napjainkban, mert a történelem vaskényszere soha kézzelfoghatóbban be nem bizonyította, hogy a nemzetek sorsát nem elvakult gyűlölködők intézik, hanem a népek örök és elmulthatatlan igazsága. Ne feledjük ezt el, falusi magyar testvérek. Ne feledjük el. Valljuk büszkén és önfeledten, mert Trianon halála elkövetkezik!

Varga József miniszter nyitotta meg a szegedi ipari vásárt. Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter június elsején nyitotta meg Szegeden a tizenkettedik ipari vásárt. A magyar iparosság egyik legjelentősebb tényezője a nemzeti termelésnek, — mondotta beszédében a miniszter — illő tehát, hogy sorsának alakítására fokozott gondot fordítsunk. Célunk minél több önálló kiegészítést teremteni és megerősíteni, mert minden magyar iparos a magyar jövő záloga. A miniszter hangoztatta azt is, hogy a rendelkezésünkre álló termelvények hosszú időre biztosítják gazdasági életünket, ha mindenki tud majd lemondani. A miniszter körutja során a legnagyobb meglepődés hangján nyilatkozott a vásáron kiállított tárgyak szépségéről és kitűnő minőségéről.

„Asszonyrovat”-unk anyagtorlódás miatt mai számunkból kimaradt.

Repülőnap Hódmezővásárhelyen. Nagyszabású repülőnapot rendezett 15.000 néző előtt június 2-án Hódmezővásárhelyen a Müegyetemi Sportrepülő Egyesület. A repülőnap hívta életre a hódmezővásárhelyi sportrepülő egyesületét, amelynek egyik „Tücsök” típusú vitorlázógépet a főispán felesége „Pacsirta” névre keresztelte. Simkó Elemér főispán megnyitó beszéde után egy más után a levegőbe emelkedtek a gépek és nagyszerű mutatványaikkal valósággal elragadták a lelkes nézőközönséget.

Heti három hustalan napot vezettek be Romániában. A román kormány az eddigi heti két hustalan nap helyett most hármat rendelt el. Ezután szerdán, csütörtökön és pénteken nem szabad hust árusítani vagy fogyasztani, csupán csak szárnnyast, vadat, halat és hideg felvágottat.

Szövetkezeti házak épülnek Kárpátalján. A Hangya igazgatósága elhatározta, hogy a kezdetleges üzlethelyiséggel rendelkező kárpátaljai szövetkezeteket korszerű üzlethelyiségekbe viszi és erre a célra ötven típusházat épített Kárpátalján. A házak építési költsége körülbelül ötszáz ezer pengő. Jelenleg 17 ilyen korszerűen berendezett Hangya-ház építésre folyik a ezeket rövidesen átadják rendeltetésüknek.

Leleplezték Szapáry Gyula gróf szobrát. A Kormányzó Ur és családja jelenlétében, országos ünnepség keretében leplezték le június 2-án, vasárnap Szolnokon Szapáry Gyula grófnak, Nagymagyarország volt miniszterelnökének, a Tisza folyamszabályozás lánglelkű munkásának szobrát. A kormány képviselőjében Telegdi Mihály gróf földmivelésügyi miniszter jelent meg az ünnepségen. Urbán Gáspár báró főispán néhány szóval köszöntötte a kormányzót, majd Khuen-Héderváry Károly gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke mondott ünnepi beszédet. Ezután Szabó Ferenc dr., Szolnok város polgármestere vette át a város nevében a szobrot, majd a koszorúk elhelyezésére került a sor. Elsőnek Horthy Miklós Kormányzó Ur helyezte a szobor lábához hatalmas koszorút.

Filléres vonat Szegedre. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy június 9-én Budapestről—Szegedre filléres vonatot indít, amely Szegedre érkezik 9.28-kor, vissza indul 20.26-kor.

Hamvas Endre dr. lett az új budapesti érseki helytartó. Serédi Jusztinián dr. biboros-hercegprímás Mészáros János dr. budapesti érseki helytartót e tiszte, valamint az udvari és várplébánosság alól saját kérelmére június elseji hatállyal felmentette. Ebből az alkalomból a biboros főpásztor meleghangú levélben köszöntötte meg távozó helytartójának husz évi buzgó és eredményes működését. Mészáros János Esztergomba költözik, ahol ténylegesen elfoglalja főszékesegyházi fősperesi stallumát. Budapesti érseki általános helytartó és az udvari és várplébánia vicarus oconomusa Hamvas Endre dr. esztergomi protonotárius-kanonok, az eddigi hercegprímási irodaigazgató lett.

A vagyonváltságbuza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árat júniusra métermázsánként 20 pengőben állapította meg.

Felemelték a Mávaut viteldijait. A motorköt, gázolajat és egyéb üzemanyagokat terhelő adók nagymértékű emelésére való tekintettel a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter engedélyt adott a közhasználatu gépjárművállalatoknak arra, hogy viteldijait 12%-kal emeljék. Ennek megfelelően június 1-től kezdődően a Mávaut is átlagban 12%-ban felemelte az eddig érvényben volt viteldijait.

Meghalt Tihany község megmentője. A kommunizmus idejében történt, hogy felelőtlen elemek ki akarták rabolni a tihanyi apátságot és a községet. Pap Aladár ottani gazdálkodó azonban halálmegvető bátorsággal szétverte a fosztogatókat. Pap Aladár bátor fellépése nemcsak az apátságot, hanem az egész községet is megmentette. Erről a hőstettéről egyébként hivatalos hatósági tanúsítvány is tanuskodik. Pap Aladár vasárnap délben temették el Tihany község díszsírhelyére.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves Reményi Mihály hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60. Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékeket

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oa. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Junius 9., vasárnap. Fűzességmat oák. — Junius 10., hétfő. Alattyán oák. Bátaszék oák. Enying oák. Fűzesabony oák. Inke oák. Irsa oák. Jászárokszállás oák. Kismarja oák. Lovászpata oák. Mágocs oák. Martonvásár oák. Nágocs oák. Nagyigmánd oák. Sárbogárd oák. Somogyjád oák. Szécsény oák. Szentlőrinc oák. Szigetvár oák. Tinnye oák. Tiszszentimre oák. Tüskevár oák. — Junius 11., kedd. Gönc oák. Kerkaszentmiklós oák. Martonvásár oák. Szécsény oák. Szigetvár oák. Tarpa oák. Zalaegerszeg hák. Zalavár oák. — Junius 12., szerda. Elek oák. Hegyfalva oák. Kunhegyes oák. Lesencetomaj oák. Polgár oák. Székesfehérvár oák. — Junius 13., csütörtök. Berzence oák. Devecser há. Diósgyőr hák. (kisáll. felh. ával). Elek ok. Hahót oák. Nyirabrány oák. Orosháza oák. Pécsvárada oák. Püspökladány oák. Tótszentmárton oák. Vasvár ok. Zalaölve oák. — Junius 14., péntek. Békés oák. Kaposmérő oák. Orosháza ok. — Junius 15., szombat. Békés oa. Besenyszög oák. Egerág oák. Törökkoppány oák.

Szerkesztői üzenetek

Molnár Emerencia, Keresztspüspöki: A konzulátus hivatalos értesítése nélkül nem kapná meg a kiutazási engedélyt, ezért azt ajánljuk, sűrgesse meg még egyszer ott az ügyet. — **Kerékpártörő és társai, Újiráz:** Levelüket kiküldtük Németországba.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István tűzoltószergyára

Gyár és iroda:

Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Közszégi Jegyző Urak!

Légoltalmi költségvetés összeállítása előtt kérjen ajánlatot a **VICO első-tétítő-papír** és a **Tapsonyi Rapid első-tétítő lámpabúra** egyedüli készítőjétől: **COMPACTOR**
Budapest, IV., Magyar-utca 27

FLAMEX

hatóságilag engedélyezett

fa-lángmentesítő anyagra

kérjen ajánlatot.

„FLAMEX” fa-, textil-impregnáló és műszaki Kft.

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5.
Telefon: 316-069.

Mindenfajta légoltalmi és ipari

köszerek, orvosi műszerek, segély-felszerelések

és a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet által felülvizsgált és engedélyezett

MENTŐSZEKRENYEK

gyártónál:

Schoffola Ernő

gyáros és nagykereskedő
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

Községek részére szükséges összes légoltalmi és gázvédelmi felszerelések

Tűzoltó személyi és szakcikkek, oktató eszközök. Hóni légvédelmi korszerű falitábla stb. stb.

Szalay és Társa Rt.
lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet
Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

SPORTHIREK

Rég volt ilyen izgalmas és az utolsó percig kiszámíthatatlan a labdarúgás nemzeti bajnoksága, mint az idén. Az utolsóelőtti fordulóban a Ferencváros bajnoksága lépett előtérbe, s a végső győzelem meg is hozta ezt a bajnokságot. Győzött a Hungária is. Pontja egyenlő a Ferencvárossal, de rosszabb gólarányával a második helyre szorult. Az Újpest lemaradt egy ponttal s harmadik lett.

A bajnokság végső eredménye: 1. Ferencváros 39. 2. Hungária 39. 3. Újpest 38. 4. Szeged 35. 5. Kispest 33. 6. Törekvés 28. 7. Elektromos 27. 8. Gamma 26. 9. Szolnok 23. 10. Bocskai 23. 11. Haladás 22. 12. Taxi 14. 13. Kassa 13. 14. Nemzeti 4 ponttal.

Az atlétikai szövetség versenyén a súlylökésben Horváth eredménye 14.52, diszkoszvetésben Kulitzky 47.80 m.

A kerékpárosok pályabajnoki versenyén az üldöző csapatversenyt a Törekvés, a kétüléses versenyt a Nagy-Sárdi pár nyerte. A motorvezetéses győztesek Fekete és Szerkesztő.

A székesfehérváriak országúti kerékpárversenyén Karaki (Beszkárt) győzött, a II. osztályon Szalai (Világossá).

Súlyemelőversenyen Ambrózi, MAC 327 és fél kg-os csucseredménnyel az első.

Szegeden egyórás futóversenyen Mucsi (Postás) távja 17.366 méter.

Május 30-án dében ünnepélyes külsőségek között helyezte el Horthy Miklós Kormányzó Ur, a nevével viselő Nemzeti Sportcsarnok alapító oklevelét. A fővárosi Thököly-ut és Aréna-ut. kereszteződésében a régi Lovarseny-téren jelölték ki ennek a nagyszabású intézménynek a helyét.

A most épülő kisebbik sportcsarnok hossza hetven, szélessége pedig ötvennégy méter. Oromzatának legmagasabb része tizenegy méter. Ezerháromszáznegyven ülőhelyet készítenek benné. A teljesen fedett küzdőtér tizenöt méter széles és huszonnégy méter hosszú lesz.

TALÁLJA KI!

PONTREJTVÉNY

F. a. d. i.

A Találja ki! megfejtését a 26-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszük figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetőibőlünk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 20-ik számban közölt Találja ki! helyes megfejtése:

VILÁGHABORU

Beküldte negyvennégy olvasónk. Jutalomkönyvet küldtünk: Ádám Gábor (Csongrád) és Fekete József (Galánta) előfizetőinknek.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1918. évi május elején takarékpénztárba betett 400 korona ma mennyit ér? (Gazdakör, Öregcsertő.) — Felvétel: 3.2 fillér.

Balogh Sándor, Gyula: Felkérjük, hogy kérdését ismétlje meg olvasható írással, mert anélkül választ adni nem tudunk.

Arany- és ezüstpénzek ára

1940 június 6.

Ezüstpénzek. 1 darab egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.

14 karátos törtarany grammonként 6 pengő 10 fillér.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VI. 9.:

8: Ébresztő. 8.45: Hírek. 9: Görög katolikus ének és istentisztelet. 10: Református istentisztelet. 11: Római katolikus istentisztelet. 12.30: Hangverseny. 13: Rádiókrónika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: „Képek a bárcal m. kir. Házlásszonyképző Iskola életéből.” 2. „Mi gátolja a buzaminőség javulását alföldi kisgazdaságokban.” A földmiveltésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 15.45: Ifjúsági dalostűnnepelel Érsekújvárról. 16.30: Előadás 17: Hírek. 17.15: Cigányzene. 18: Előadás. 18.30: Táncclemezek. 19.15: Hírek. 19.25: Hangképek a Budapesti—Bécs labdarúgó és a magyar-német tennisz-mérkőzésről. 20.10: Énekes, zenés felolvasás. 21.10: Ének. zongora. 21.40: Hírek. 22.10: Szalonötös. 23.20: Cigányzene.

HÉTFŐ, VI. 10.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Előadás. 17.15: Magyar nóták. 17.45: Előadás. 18.15: Citera. 18.50: Előadás. 19.25: Táncclemezek. 20: Előadás. 20.10: Hangverseny. 22.10: Cigányzene. 23.25: Jazz-dalok.

KEDD, VI. 11.:

12.10: Hegedű. zongora. 12.55: Ének. 13.30: Katonazene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.45: Elbeszélés. 19.25: Zongora. 20: „Proletárok.” Színmű három felvonásban. Irta Csiky Gergely. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, VI. 12.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Tangóharmonika. 17.45: Előadás. 18.15: Szalonzene. 19.25: Előadás hanglemezekkel. 20.25: Operaelőadás. 23.20: Táncclemezek.

CSÜTÖRTÖK, VI. 13.:

12.10: Balalajka. 13.30: Szalonzene. 16.15: Ruzsin egyházi és népdalok. 17.15: Előadás. 17.45: Hangképek a középiskolai labdarúgó csapatok Szent László vándordíjának döntő mérkőzéséről. 18.15: Hanglemezek. 18.45: „Növényegészségügyi időszert tanácsadó.” 19.25: Előadás hanglemezekkel. 20.10: Elbeszélés. 20.40: Cinka Pannától a Rajkózenekarig. Előadás. 22.10: Jazz. 23.25: Cigányzene.

PÉNTEK, VI. 14.:

12.10: Katonazene. 13.30: Dankó Pista nótái és szegedi népdalok. 16.10: Hangképek a szegedi cserkészletről. 17.15: Sela Szeged városában. 18.15: Orgona. 18.30: Előadás. 18.50: Katonazene. 19.25: Beszélgetés Szentgyörgyi Albert dr. Nobel-díjas szegedi egyetemi tanárral. 19.45: Előadás. 20.15: Hangverseny. 20.40: Versek. 20.50: Karének. 21.05: Hangverseny. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncczene.

SZOMBAT, VI. 15.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Mesék. 17.15: Cigányzene. 17.45: Előadás. 18.10: Szalonzene. 19.25: Felolvasás. 19.50: Hangverseny. 22.10: Hanglemezek. 23.20: Cigányzene.

Budapest, II. Kedden, június 11-én, délután 18.15 órakor és szombaton, június 15-én, délután 18.45 órakor: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buda: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejemegyei, dunántúli és kisalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rosta: pestvidéki 18.80—18.85, más származású 16.80—17.05. Sörárpa: kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85. Takarmányárpa: Ia 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35. Kukorica: tisztántúli állomárról 23.75—24, egyéb állomárról 23.65—23.80. Takarmányliszt: finom buzakorpa 14.90—15.10, 8-as takarmányliszt 17.05—17.80 pengő métermázsánként, helyt Budapest, zsákostól.

Magpiac. Árak helyt vidéki vasútállomáson, 100 kg-ként, minőség szerint: borbheremag 95—107, szőszöbökköny 58—68, köles, budapesti paritásán, fehér 42—46, vörös 38—40, csillagfürt, fehér

laposmagyu 22.50—23, borsó, sterilizált, Viktória 55—58, expressz 54—57, lencse sterilizált, nagy 36—37, közep 27—33, kicsi 23—26, bab, dunai szokvány 30.50—31.25, gömbölyű, fürt 33—35, uradalmi kék mák 164—168 P mm-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répa-szelet 12.60, rozskorpa 14.50, melasz 10, haliszt 45 P mm-ként.

Takarmány. Rétiszéna, ó, Ia 10—10.20, IIa 9—9.80, IIIa 7—8.20, lucernaszéna, új 8—11.70 P mm-ként.

Vágómarha. Bika magyar, IIIa 50—56, tarka, Ia 78—84, IIa 67—77, IIIa 58—66, ökör, magyar, IIa 76—82, IIIa 44—48, tarka, IIa 72—96, IIIa 50—66, tehén, magyar, IIa 60—69, IIIa 52, tehén, tarka, Ia 83—88, kivételesen 99, IIa 60—82, IIIa 44—59, bivaly 31, növendék 50—86, kicsontozni való 30—43 fillér kg-ként, élőszuliban.

Borju. I-a 116—120, IIa 100—115, IIIa 70—96 fillér kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmárhák és jármosókrók. Ia belöldi jármosókrók és beállítani való tinó (tarka) 580—600 kg-os 76—82, 500—580 kg-os 72—78, Ia belöldi jármosókrók és beállítani való tinó (fehér) 76—82, 1½ éves üsző 70—75, 1½ éves tinó 70—75, fiatal, frissfejűs tehén 85—95 fillér kg-ként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 70, igaz kocsi (nehéz nyugati fajta) 500—1000, igaz kicsi (könnyű nyugati fajta) 300—470, alárendelt 100—300, vágó 160—500 pengő darabonként.

Sertés. Ia uradalmi 141—142, IIa uradalmi 139—140, Ia szedett 132—138, IIa szedett 120—127, IIIa szedett 105—118, Ia öregsertés 118—132, IIa öregsertés 96—114, angol tókesertés 128—135, kivételesen 136, Ia angol sonkasüldő 120—129, kivételesen 135, IIa angol sonkasüldő 100—118 fillér kg-ként élőszuliban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—260, náj 204, tepertő 180—240, sertészsír helybéli 198 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 300—500, csirke, ujdonság 180—300, sütni való 250—350 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 180—250, csirke, ujdonság 450—550, sütni való 280—450, ruca, hizott 200—260, lud, hizott 200, idei 260—350, libamáj, nagy 600—800, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—12, főzőtojás 9—10, apró 9—10 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 360—500, csuka 240—360, ponty 200—260, kárász 140—180, compó 160—200 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 4—24, petrezselyem 4—12, kevert zöldség 180—240, zeller 140—200, kalarábé 6—40, karfiol 100—280, vöröshagyma, makói 18—24, fokhagyma 26—40, kelkáposzta, idej 100—180, fejessaláta 4—18, tormá 80—160, burgonya, ujdonság 54—84, Güllüba 14, ősziróza 14, nyári róza 15, Ella 12—13, tömör csirperkegomba 280—360, szegfűgomba 200—280, uborka, ujdonság 100—240, vizes 90—95, zölöpaprika, apró, hegyes 10—30, nagy, ölteni való 24—70, tök, ujdonság 120—300, paradicsomkonzer 50—70, zöldborsó, hüvelyes 80—180, spárga, vastag szálu 140—180, közepeszerű 60—140, vékony 40—70, sóska 40—76, paraj, tisztított 40—70 fillér kg-ként. Hónaposretek csomónként 4—16 fillér.

Az új burgonya átvételi ára. A belöldi burgonyakereskedelmi egyesülés június 3-án az uttermésti burgonyáért a következő árakat fizette: I. oszt. étkezési válogatott nyári rózsáért és Güllübabáért 58, II. oszt. két centiméternél kisebb burgonyáért kilogrammonként 33 fillért.

Borpiac. Az árak a kistermelőknél 2.8 fillér között, uradalmaknál 3—3.4 fillér között mozognak. A kiviteli lehetőség az utóbbi hetekben javult és így az exportvásárlás megindulásával a közeljövőben az árak emelkedése várható.

Gyümölcs-pálínka. A törkölypálínka 4.80, a seprőpálínka 4.80—4.90, a szilvórium 5.10—5.20, a barackpálínka minőség szerint 7.50—8, a borpárlat magassfokú 6.80—7, az alacsonyfokú 6.40—6.50, az avinálásra való 3.75—3.80 pengőig terjedő áron kelt el, 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint + 4% forgalmi adó.

Szesz. A szeszgyedáruságnál e héten az összes szeszféleség forgalma továbbra is élénk volt, az árak nem változtak.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.